

francouzská naratologie

narx01

francouzská naratologie

zdroje

- strukturalistická lingvistika
- strukturální antropologie
- poetika
- sémiotika
- ruský formalismus

francouzská naratologie

- *Communications* 1966
 - monotematické číslo věnované teorii vyprávění
 - Roland Barthes, Algirdas J. Greimas, Claude Bremond, Tzvetan Todorov, Gérard Genette, Umberto Eco
 - obecné příspěvky k teorii narativu i konkrétní rozbory literárních narativů

francouzská naratologie

vymezení oboru

■ NARATOLOGIE

- termín prvně použil T. Todorov v knize Grammaire du Décaméron z roku 1969
- N je primárně zaměřena na systémovou analýzu konstrukčních principů vyprávění
- N je první fází metodologicky odvozena především od systému lingvistiky a sémiotiky
- N vytváří svůj vlastní systémový i pojmový systém
- N ve své klasické fázi se kromě hledání systémových modelů zaměřovala i na rozборы konkrétních literárních narativů

francouzská naratologie terminologie

- inspirace dichotomií fabule x syžet
- příběh x diskurs
- histoire x récit x narration
- hlubinná x povrchová struktura
- logika vyprávění
- akce, aktant x aktér
- + další termíny spojené s vypravěči, časovými charakteristikami vyprávění, postavami...

francouzská naratologie osobnosti

Tzvetan TODOROV (1939 – 2017)

- Původem bulharský teoretik literatury, filosof, esejista, kritik
- zavedl distinkci příběh vs. diskurs
- *Théorie de la littérature, textes des formalistes russes* (1965)
- “Categories of literary narration” (*Communications*, 1966)
- *Grammaire du "Décaméron"* (1969)
- *Poétique de la prose* (1971)

francouzská naratologie osobnosti

Gérard GENETTE (1930 – 2018)

- *Figures I-III* (1967-1970, části *Figures III* přeloženo jako *Narrative Discourse: An Essay in Method*, 1980)
- *Nouveau discours du récit*, (1983, anglicky *Narrative Discourse Revisited*, 1988)
- *Fiction et diction* (1991)
- termíny: pořádek, frekvence, trvání, hlas, způsob
- vypravěč – hetero- a homodiegetický, intra- a extradiegetický

francouzská naratologie osobnosti

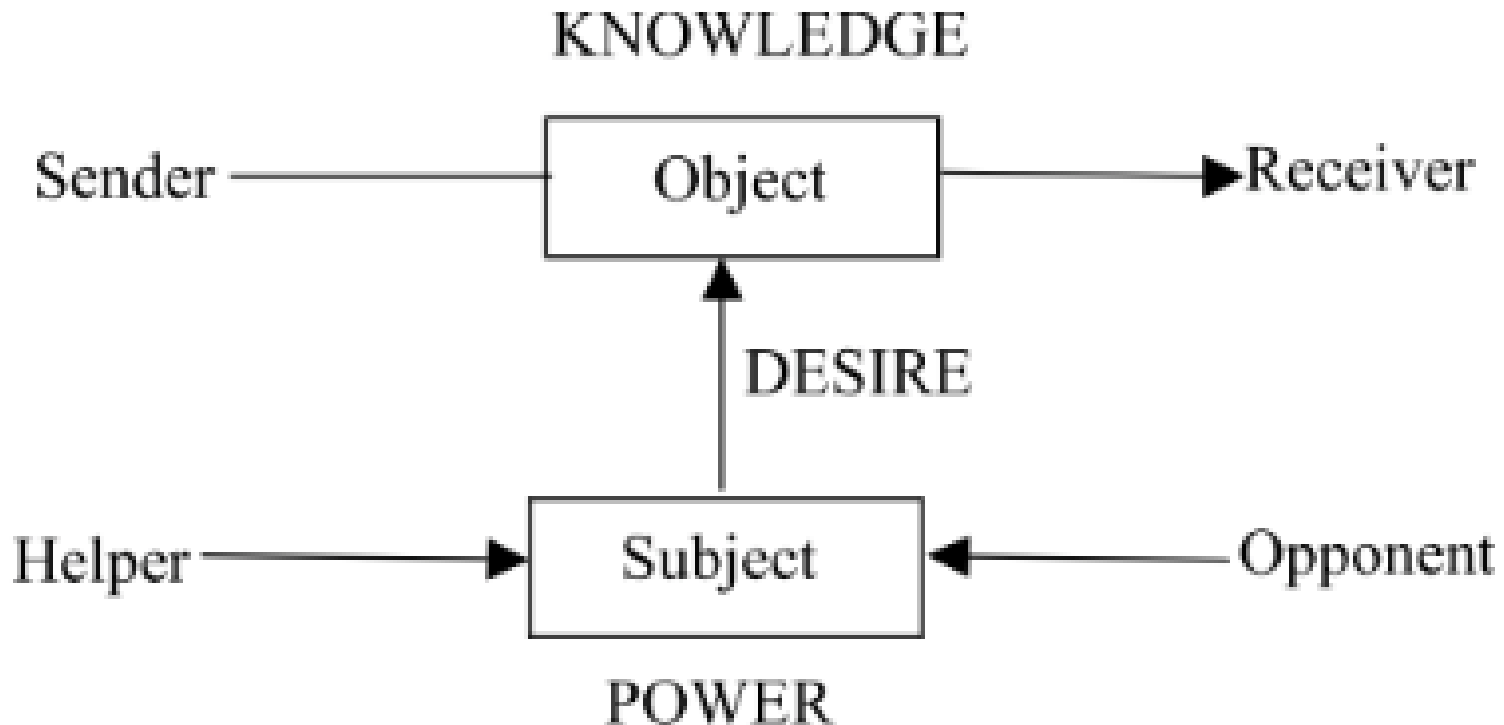

Algirdas J. GREIMAS (1917 – 1992)

- francouzsko-litevský literární teoretik, sémiotik a lingvista
- inspirován Proppem, Lévi-Straussem, Tesnièreem...
- *Sémantique structurale: recherche et méthode* (1966)
- cíl: ustavit obecný semiotický systém založený na kategorii narativu
- aktanční model – každá akce je rozložitelná na šest možných aktantů: subjekt, objekt, vysílač, příjemce, pomocník, protivník

francouzská naratologie osobnosti

- Algirdas J. GREIMAS (1917 – 1992)

francouzská naratologie osobnosti

Roland BARTHES (1915 – 1980)

- francouzský strukturalistický a post-strukturalistický myslitel
- konstruktivista, kat...
- *Nulový stupeň rukopisu* (1953)
- *Mythologies* (1957)
- *S/Z* (1970)

francouzská naratologie dědictví

- FS představuje jeden z nejvlivnějších teoretických směrů vůbec
- FN založila, definovala a rozvinula moderní vědu o narativu
- FN vzbudila ve 20.st. jednu z nejsilnějších teoretických reakcí – pozitivní i negativní
- FN je dodnes zkoumána a hodnocena v rámci moderního teoretického zkoumání